

AKTÍVA VEDENÉ NA ÚČTOCH CENNÝCH PAPIEROV V USA

Klientsky účet spoločnosti Across Wealth Management, o.c.p., a.s. (ďalej len „Across“) vedený u brokerskej spoločnosti v USA, ktorú Across využíva na nákup a predaj investičných nástrojov, podlieha ochrane pri neschopnosti brokerskej spoločnosti plniť záväzky voči klientom tak, ako je popísané ďalej. Spoločnosť Across ako klient brokerskej spoločnosti vykoná všetky potrebné kroky tak, aby boli nároky klientov spoločnosti Across uplatnené. V prípade, ak klient spoločnosti Across má vedený samostatný účet na svoje meno priamo v brokerskej spoločnosti, musí všetky kroky potrebné k uplatneniu nárokov vykonať samostatne.

SECURITIES INVESTORS PROTECTION CORPORATION (SIPC) je inštitúcia poskytujúca ochranu investorom v prípade neschopnosti brokerskej spoločnosti v USA plniť záväzky voči klientom. V prípade, ak sa brokerská spoločnosť dostane do konkurzu, minimálne 99 % oprávnených investorov dostane svoju investíciu späť od SIPC. Od svojho založenia Kongresom v roku 1970 až do roku 2001 zvýšila SIPC svoje imanie na 513 miliónov dolárov a uhradila 13,9 miliardy USD približne 622 000 investorom.

SIPC investorom nezaručuje ochranu investície pred poklesom jej hodnoty. SIPC však nahrádza chýbajúce cenné papiere všade tam, kde je to možné, dokonca aj vtedy, ak trhy rastú. SIPC pomáha investorom v prípade neschopnosti brokerskej spoločnosti plniť záväzky voči klientom z akéhokoľvek dôvodu, najmä ak brokerská spoločnosť spreneverí peniaze, akcie či iné cenné papiere klienta alebo s nimi vstupuje do riskantných transakcií. Ochrana SIPC sa nevzťahuje na termínované obchody s komoditami (commodity futures) a na menové a investičné kontrakty neregistrované podľa zákona o cenných papieroch platného v USA.

Klienti brokerských spoločností, ktoré nie sú schopné plniť si záväzky voči klientom dostanú svoje cenné papiere (akcie, dlhopisy), ak sú tieto zaregistrované na ich meno alebo sa práve nachádzajú v procese registrácie. Ak sa na klientských účtoch nenachádza dostatok finančných prostriedkov na uspokojenie nárokov klientov, použijú sa na tento účel rezervné fondy SIPC, a to až do výšky 500 000 USD na klienta a maximálne 100 000 USD na hotovosť (Across má poistený účet u brokerskej spoločnosti až do výšky 500 miliónov USD, z toho maximálne 100 000 USD sa týka hotovostnej pozície). Brokerská spoločnosť má uzatvorené aj dodatočné poistenie na všetky účty vo výške 200 mil. USD.

V prípade neschopnosti brokerskej spoločnosti plniť záväzky voči klientom podá SIPC žiadosť na príslušný súd v USA o začatie konkurzného konania voči spoločnosti, ktorá je v úpadku, pričom za peňažnú hodnotu klientských účtov sa pokladá suma v deň podania žiadosti na súd. SIPC zväčša požiada príslušný súd o udelenie plnomocenstva na splatenie dlhov spoločnosti a ochranu jej klientov. Ak je to možné, akcie a iné cenné papiere, ktoré má klient v tom čase vo vlastníctve, sa mu vždy vrátia. V prípade potreby sa na nákup „náhradných“ cenných papierov na voľnom trhu použijú rezervné fondy SIPC. Samozrejme, vždy existuje reálna možnosť, že vplyvom trhových zmien alebo podvodov v

danej brokerskej spoločnosti (alebo kdekoľvek inde) dôjde k strate, či poklesu hodnoty týchto cenných papierov. Opačným prípadom je však situácia, ak hodnota akcií vzrastie.

Súdom určený správca a SIPC môže uskutočniť presun všetkých alebo len niektorých klientských účtov do inej brokerskej spoločnosti. Klienti, ktorých účty boli presunuté do inej brokerskej spoločnosti sú o tomto promptne informovaní a majú možnosť rozhodnúť sa ponechať si svoj účet v tejto spoločnosti alebo presunúť ho do inej. Väčšina klientov môže počítať s tým, že svoj majetok získa späť v priebehu jedného až troch mesiacov. Ak sú záznamy brokerskej spoločnosti vedené správne, doručenie niektorých cenných papierov a peňažnej hotovosti sa môže začať hneď potom, ako správca obdrží vyplnenú žiadosť od klienta alebo dokonca aj skôr, ak správca prevedie klientske účty na inú brokerskú spoločnosť. K omeškaniu až o niekoľko mesiacov môže dôjsť, ak nie sú záznamy brokerskej spoločnosti správne vedené. Omeškania sú tiež bežné, ak problémová brokerská spoločnosť alebo jej predstavitelia boli obvinení z podielania sa na investičnom podvode.

Ak je brokerská spoločnosť v konkurze, súdom určený správca bude informovať všetkých klientov o podmienkach podania žiadosti a zašle im tiež formulár žiadosti, ako aj ďalšie pokyny. Vyplnený formulár musí každý klient zaslať správcovi v stanovenom čase podľa priložených pokynov. Zanedbanie týchto pokynov môže vyústiť až do straty nároku alebo jeho časti. Klient by mal vyplniť formulár žiadosti aj v prípade, ak bol upovedomený, že jeho investičný účet bol presunutý do inej brokerskej spoločnosti, aby si udržal právo na opravu prípadných chýb, ku ktorým môže dôjsť pri presune účtov. Podrobný postup pri tomto úkone je popísaný na internetovej stránke www.sipc.org.

Lehoty pre uplatnenie nárokov sú dve. Lehota určená súdom na uplatnenie si klientskeho nároku je zvyčajne šesťdesiat (60) dní po dni zverejnenia správy. Táto lehota však môže byť aj kratšia, napr. tridsať (30) dní a je obsiahnutá v správe a jej kópii, ktorá sa zasiela poštou spolu s formulárom žiadosti a pokynmi pre investora. Lehota určená štátom je doručenie žiadosti správcovi po dni stanovenom súdom, nie však neskôr ako šesť (6) mesiacov po verejnom publikovaní správy, môže spôsobiť oneskorenie celého procesu a prípadne aj obmedziť výšku platby vzťahujúcu sa k nároku. Lehota stanovená štátom absolútne blokuje všetky žiadosti doručené po uplynutí šiestich mesiacov po dátume zverejnenia. Okrem veľmi úzkeho okruhu výnimiek nie je možné konečnú lehotu predlžovať. Klienti musia dokazovať, že brokerská spoločnosť im dlží peniaze alebo cenné papiere, avšak obvykle to vôbec nie je komplikované. SIPC a súdom určený správca vychádza z toho, že záznamy brokerskej spoločnosti sú správne. Často sa stáva, že z dôvodu ochrany klientov je celý účet presunutý do inej brokerskej spoločnosti ešte predtým, ako klient podá žiadosť. Niekedy však môže dôjsť k chybám v záznamoch spoločnosti. Preto by si klienti mali vždy uchovávať kópie obchodných výpisov, a to predovšetkým posledné mesačné a štvrtročné výpisy z účtu u brokerskej spoločnosti. Správca môže klienta požiadať o poskytnutie kópií týchto dokumentov.

GARANČNÝ FOND INVESTÍCIÍ

Podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zriaďuje Garančný fond investícií, ktorý slúži na Vašu ochranu pred nedostupnosťou klientskeho majetku evidovaného na Vašich účtoch. Garančný fond investícií sa nevzťahuje na prípady, ak klesne hodnota Vašej investície, pretože tak ako môže hodnota investícií rásť, tak môže aj klesať. Mali by ste si byť vedomý toho, že doterajšie výnosy nie sú zárukou budúcich výnosov.

GARANČNÝ FOND INVESTÍCIÍ (GFI) je fond tvorený príspevkami obchodníkov s cennými papiermi, do ktorého prispieva aj spoločnosť Across a slúži na poskytovanie náhrad za nedostupný klientsky majetok prijatý spoločnosťou Across na vykonanie investičnej služby.

Nedostupný klientsky majetok je klientsky majetok prijatý spoločnosťou Across, ak bol Across vyhlásený za neschopného plniť záväzky voči Vám alebo súd rozhodnutím pozastavil spoločnosti Across právo nakladať s klientskym majetkom.

Právo na náhradu za nedostupný klientsky majetok máte, ak:

- a) ste fyzická osoba, vrátane fyzickej osoby podnikateľa,
- b) ste nadácia alebo iná nezisková organizácia,

- c) ste právnická osoba nepodnikajúca v oblasti finančného trhu,
- d) ste právnická osoba, ktorá nemusí mať účtovnú závierku overenú audítorom,
- e) nie ste štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, štátny fond, obec, vyšší územný celok, orgán verejnej moci alebo právnická osoba zriadená zákonom.

Za chránený klientsky majetok poskytuje GFI náhradu vo výške 90 % z klientskeho majetku; v súhrne však jednému klientovi alebo jednej oprávnenej osobe podľa tohto zákona patrí náhrada z fondu najviac vo výške sumy, ktorá sa rovná prepočtu 20 000 EUR na slovenské koruny podľa kurzu vyhláseného Národnou bankou Slovenska ku dňu, v ktorom sa klientsky majetok u obchodníka s cennými papiermi stal nedostupným.

Podmienky poskytovania náhrad z GFI určuje Rada GFI, ktorá je tvorená dvoma zástupcami MF SR, tromi zástupcami NBS a štyrmi zástupcami obchodníkov s cennými papiermi. Zástupcov obchodníkov s cennými papiermi volia a odvolávajú obchodníci s cennými papiermi a zástupcov orgánov verejnej moci vymenováva a odvolávajú minister financií a guvernér Národnej banky Slovenska.